

บทคัดย่อ

สัญญาเลขที่	RDG59A0016
ชื่อโครงการ	โครงการวิจัย “การพัฒนาตัวชี้วัดและกลไกการรับรองงานวิชาการเพื่อสังคมระดับสถาบันของอุดมศึกษาไทย”
หัวหน้าโครงการ	รศ.ดร.พีรเดช ทองอำไพ
ระยะเวลาดำเนินการ	1 ปี 10 เดือน (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2559 ถึงวันที่ 29 มิถุนายน 2561)

โครงการวิจัย “การพัฒนาตัวชี้วัดและกลไกการรับรองงานวิชาการเพื่อสังคมระดับสถาบันของอุดมศึกษาไทย” ได้มีการดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2559 ถึงวันที่ 29 มิถุนายน 2561 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดมหาวิทยาลัยเพื่อสังคมในระดับสถาบันของอุดมศึกษาไทย และเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการจัดตั้งกลไกการรับรองงานวิชาการเพื่อสังคมระดับสถาบัน ซึ่งคาดหวังผลลัพธ์ให้มหาวิทยาลัยเกิดความเข้าใจและเห็นแนวทางในการพัฒนาตัวชี้วัดการทำงานของมหาวิทยาลัยเพื่อสังคม รวมถึงเกิดบรรยากาศทางวิชาการของงานขับเคลื่อนการรายงานสถานการณ์การทำงานของมหาวิทยาลัยด้านรับใช้สังคมเชิงสถาบันและภาพรวมของประเทศต่อสาธารณะ

จากการศึกษาพัฒนาการของตัวชี้วัดการทำงานวิชาการเพื่อสังคมระดับสถาบันทั้งข้อมูลของ U-Multirank และ QS World University Ranking ซึ่งเป็นสากลและได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ รวมถึงการประเมินผลเฉพาะภายในประเทศอีก 4 ประเทศคือ สหรัฐอเมริกา แคนาดา สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย ประกอบการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงได้พัฒนาตัวชี้วัดดังกล่าวสำหรับประเทศไทยตามแนวทาง EDGE Tool ของ National Co-ordinating Centre for Public Engagement (NCCPE) สหราชอาณาจักร โดยประกอบด้วย 3 กลุ่มตัวชี้วัดหลักคือ 1) กลุ่มปรัชญาและเป้าหมาย (purpose) 2) กลุ่มกระบวนการ (process) และ 3) กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับคน (people) 9 องค์ประกอบย่อย 29 ตัวชี้วัด ซึ่งแบ่งระดับการพัฒนานออกเป็น 5 ระดับคือ Embryonic (Eo), Developing (D), Gripping (G), Embedding (Ed) และ Embedding Plus (Ed+) ทั้งนี้ ใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสำรวจความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร, บุคลากร (สายวิชาการ/สายสนับสนุน), นักศึกษา และชุมชน/สังคม วิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (weighted average) มีมหาวิทยาลัยเข้าร่วมโครงการทดสอบตัวชี้วัดนี้ จำนวน 10 แห่ง ซึ่งทั้งหมดเป็นสมาชิก Engagement Thailand (EnT) ประเภทองค์กรที่สมัครใจและมีความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ โดยกระจายอยู่ในทั้ง 4 ภูมิภาคของประเทศ

ส่วนด้านการพัฒนาการรับรองงานวิชาการเพื่อสังคมระดับสถาบันนั้น จากการศึกษา “หน่วยงานกลาง” ที่ทำหน้าที่ให้การรับรองการทำงาน engagement ระดับมหาวิทยาลัยของสหราชอาณาจักรและสหรัฐอเมริกาที่ชื่อ National Co-ordinating Centre for Public Engagement (NCCPE) และ The Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching on Higher Education รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย ประกอบกับการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง แนวทางการรับรองงานวิชาการเพื่อสังคมระดับสถาบันของอุดมศึกษาไทยมีประเด็นที่ควรพิจารณา 2 เรื่องคือ 1) ผู้ให้การรับรอง ควรเป็นหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับจากประชาคม เป็นหน่วยงานที่มีศักยภาพในการสร้างความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบต่อการดำเนินงานวิชาการเพื่อสังคมของอุดมศึกษา รวมถึงมีกระบวนการและเครื่องมือในการให้การรับรองที่น่าเชื่อถือได้ และ 2) แรงจูงใจ/แรงผลักดันในการขอการรับรอง ซึ่งสามารถทำได้ทั้งจากกลไกภายในอุดมศึกษาเองและกลไกภายนอกอุดมศึกษา

คำสำคัญ ตัวชี้วัดงานวิชาการเพื่อสังคมระดับสถาบัน, งานวิชาการเพื่อสังคม, ตัวชี้วัดระดับสถาบัน

Abstract

Project ID	RDG59A0016
Project title	Indicators and accreditation mechanism development of social engagement activities for Thai universities
Researcher	Assoc.Prof.Dr.Peeradet Tongumpai
Duration	September 1, 2016 to June 29, 2018

The project was done during September 1, 2016 to June 29, 2018 to develop indicators of social engagement activities for universities in Thailand and provided a guideline of accreditation mechanism to support socially-engaged activities.

The international ranking concepts from various sources, such as U-Multirank, QS World University Ranking, were studied. Finally, the indicators based on the EDGE tools of the National Co-ordinating Center for Public Engagement (NCCPE) from UK was chosen to be the guidelines of this study. The indicators, based on the EDGE Tools, composed of three main categories, i.e. purpose, process, and people, with 9 sub indicators and 29 items. Five levels of determination were classified as Embryonic (Eo), Developing (D), Gripping (G), Embedding (Ed) and Embedding Plus (Ed+). Ten universities were selected for data collection and focus group interview. Four different questionnaires were developed for four target groups of stakeholder namely, executives, academic staff and supporting staff, students, and clients. The result showed that the EDGE Tools can be used effectively to classify the level of engagement of the university. It is also found that the communication with the university clients need to be improved.

The mechanism of accreditation was also suggested. The models from the National Co-ordinating Centre for Public Engagement (NCCPE) in UK and The Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching on Higher Education in USA have been used as guidelines. Four options for accreditation body and rewarding system have been proposed. It is recommended that the Engagement Thailand should play the role of accreditation body and rewarding.

Keywords Indicators, Social engagement, Accredited mechanism